

Tujskoprometna zveza v Mariboru

Zagotovljen je obstoj Osrednje mariborske poslovalnice, negotov pa je položaj njenih podružnic

Maribor, 30. aprila.

Danes popoldne bo v prostorih hotela Orel redni letni občni zbor Tujskoprometne zveze v Mariboru. V današnjih časih se zdi občni zbor takšne ustanove, ki pospešuje in ureja naš turizem, kaj malo zanimiv. V resnici pa so ravno takšni razburkanosti časi najtežji kamen preizkušnje, ki jo morajo tujskoprometne ustanove prenesti, da se pokaže, če so življenja zmogljiva. Naša mariborska tujskoprometna zveza je to preizkušnjo doslej dobro prestajala in obstojajo vsi znaki upanja, da se bo obdržala tudi v bodočnosti kljub vsem težavam, ki prihajajo nad naš tujski promet.

Iz poročila uprave se vidi, da je izvršila Zveza v preteklih letih obsežen in važen program. Predvsem je izgradila popolno omrežje mestnih turističnih uradov ter obsežnih informacijskih in propagandnih poslovalnic, ki so tvorili glavno zaslombo za zvezino splošno tujskoprometno službo ter za turistično propagando na njenem področju. Zveza je v zadnjih letih posvečala vso skrb tudi notranji organizaciji svojega društvenega dela ter je postavila temelje za tesno in vsestransko sodelovanje s svojimi člani, nositelji krajevnega receptivnega turizma. Usodni dogodki, ki so se začeli v preteklem letu bliskovito razvijati, pa so zapustili globoke sledove v našem tujskem prometu. Začetek lanske turistične sezone je bil kljub napetosti s svojimi člani, nositelji krajevnega receptivnega turizma. Usodni dogodki, ki so se začeli v preteklem letu bliskovito razvijati, pa so zapustili globoke sledove v našem tujskem prometu. Zato je bil tudi prvi del lanske sezone zelo ugoden ter je še nekam izravnal primanjkljaj v drugem delu.

Ogrožene Zvezine poslovalnice

Nov položaj po 1. septembru 1939 je hudo zadel Zvezo posebno v pogledu njenega gospodarskega stanja. Hrbtenica njenega dela je bilo komercialno poslovanje ter je z dohodki teh poslov krila večji del svojih izdatkov. Izdatki zveze so znašali zadnja leta povprečno po 500.000 din. Komaj 20% tega je krila zveza s prispevki iz javne roke in interesiranih gospodarskih ustanov. Po izbruhu vojne je mednarodni turistični promet do celja prenehal, zamrl je tudi naš notranji turizem. Poslovanje zveze je bilo s tem katastrofalno prizadeto. Pojavilo se je vprašanje nadaljnjega vzdrževanja poslovalnic. Na podlagi jamstva Putnika je obstoj mariborske centralne poslovalnice zagotovljen, negotov pa je obstoj poslovalnic v Ptuj, Celju, St. Ilju, Dravogradu, Gor. Radgoni in Rog. Slatini. Zveza se je obrnila na mesti Ptuj in Celje s prošnjo, da zjamčita obstoj obeh zvezinskih poslovalnic, ki sta doslej brez stroškov za obe mestni občini vršili brezplačno funkcijo mestnih turističnih uradov. Zveza je preprčana, da bosta obe mesti pravilno cenili prestižni, turistični in gospodarski pomen turističnih uradov za mesto in njegovo zaledje. Uprava zdravilišča Rog. Slatina se je obvezala, da zagotovi nadaljnji obstoj sezonskih poslovalnic. Ostalo je še odprto vprašanje obsežnih poslovalnic na mariborskem kolodvoru in v Gor. Radgoni, nadalje obsejne poslovalnice v St. Ilju, kjer je zgradila zveza reprezentativno stavbo. Za obsejno poslovalnico v Dravogradu je zveza načelno sklenila, da jo ukine. Tudi druge kompetentne faktorje, predvsem pa bansko upravo, je zveza opozorila na svoj težavni položaj. Na anketi, ki jo je sklicala banska uprava, je bila najdena rešitev v obliki posebne občinske takse na bivanje tujcev.

Gibanje tujkega prometa lani

Na področju Zveze je bila tujskoprometna sezona lani kar nekam zadovoljiva. Predvsem so se dobro odrezala naša zdravilišča in kopališča. Rog. Slatina prednjači s 7672 gosti in 112.117 nočninami. Dobra je imela 4058 gostov in 62.655 nočnin, Laško 3696 gostov in 40.510 nočnin, Slatina Radenci 1363 gostov in 13.164 nočnin, Rimske Toplice 418 gostov in 4602 nočnin, Rimski vrelci pa 264 gostov in 2305 nočnin. V vseh zdraviliščih je poraslo število domačih gostov, inozemcev pa iz Nemčije, dočim je dotok iz drugih inozemskih držav nazadovol. Med turističnimi kraji je na prvem mestu Maribor s 17.431 gosti, od tega 6115 inozemci ter 48.442 nočninami. Vsa kopališča so imela lani 17.471 gostov in 235.264 nočnin, turistični kraji pa (Maribor, Celje, Zluj, Crna, Dravograd, Mežica, Gor. Radgona, Guštanj, Ljutomer, Marenberg, Mozirje, Ormož, Prevalje, Slov. Gradec, Slov. Bistrica, Vitanje) 38.760 gostov in 106.774 nočnin.

Nabiralni dan za kočevske Slovence! Na vnebohod 2. maja naj ne bo zavednega Slovence in Jugoslavana, ki bi pozabil na svojo narodno dolžnost. Geslo naj bo: Dal bom za kočevske Slovence po svojih močeh!

Zboljšanje razmer v letoviških krajih

je posvetila Tujskoprometna zveza tudi v lanskem letu največjo pozornost. Tako je zamogla ob zaključku sezone predložiti merodajnim mestom na podlagi zbranih izkušenj načrte, kako naj bi se naši kraji pripravili za primeren dvig tujkega prometa. Ti načrti so bili predloženi banski upravi v obliki spomenice: izdelali naj bi se regulacijski načrti za vse turistične kraje, napeljavali vodovodov in elektrike naj bi se posvetila vsa pozornost, izvesti bi bilo treba asanacijo naselij, ceste skozi turistične kraje naj bi se vsaj prepojele z asfaltom, če se ne morejo betonirati ali asfaltirati, pospešuje naj se gradnja sodobnih cest od mej proti središču države, večja pozornost naj se posveča splošni ureditvi krajev, tako nasadom, parkom, kopališčem, primernim zabaviščem in smučiskim točnim, s povečanimi dotacijami banovine in drugih čimteljev naj bi se zvezi olajšala izvedba omenjenih nalog. V omenjene namene so služili tudi tujskoprometni tečaji, katere je zveza priredila v raznih krajih svojega območja. Zveza je nadalje posvečala skrb železniškim zvezam, zavzemala se je za ureditev voznega reda, za izboljšanje poštinskih in telefonskih razmer, za nove avtobusne proge.

Veliko propagandnega dela je izvršila lani zveza kljub finančnim težavam. O tem pričajo kolektivni prospekti gornje Savinjske in Logarske doline, prospekti Celja z zaledjem, propagandni lepak Slovenije, zimski propagandni lepak Slovenije, prospekti zdravilišč Rog. Slatina, Dobrne, Slatine Radencev, krajevni prospekti za Vitanje, za Mislino in Vuhred ter za turistične obrate.

Delovni program za letošnje leto

je zaradi splošne negotovosti težko sestaviti. Če bodo ostale prilike v dosedanjem okviru, potem je upati na nekaj inozemskih turistov iz Madžarske, iz Rumunije, Bolgarije, Grčije in Italije. Nemških turistov ni pričakovali. Važen zna postati za naša kopališča in zdravilišča dotok turistov iz bližnjega orienata. Predvsem pa bo morala posvetiti vso pažnjo notranjemu turizmu ter je zveza temu primerno že priredila svoj načrt za propagandno delo v tej sezoni. Ta načrt se bo izvedel skupaj z Zvezo za tujski promet v Ljubljani, s katero dela mariborska Zveza roko v roki.

Strogo obsojeni krivo prisežniki

Maribor, 29. aprila.

Pred malim senatom mariborskega okrožnega sodišča je bila danes razprava proti trem osebam, ki so prišle na zatožni klop zaradi krive prisege. Sivar je bila zelo zamažena, pokazala pa je, da se za krivo prisego skriva še silno spretno pripravljena sleparija, ki bi bila spravila eno izmed obtoženih oseb ob vse premoženje. Zagovarjali so se šivilja Josipina Standerker iz Nasipne ulice v Pobrežju ter zakonca Ana in Rok Bogovič iz Ptujске ceste na Tezmem.

Ana Bogovič si je zgradila leta 1934, na Spodnji Dobravi svojo hišo. Potreben les ji je dobavil posestnik Josip Koller iz Bistrice pri Limbušu. Za ta les mu je Bogovičeva dolgovala 20.000 din. Ker zneska ni plačala, jo je Koller tožil in njena hiša bi morala priti na dražbo. V tej stiski sta se zakonca Bogovič obrnila na Josipino Standerker. Ker je Standerkerjeva dobila neko posmrtnino, sta jo prosila, da jima posodi 6000 din, katere sta dala Kollerju ter na ta način preprečila dražbo. Ko pa je potem Koller zahteval še ostanek ter je spet grozila dražba, sta pregovorila Standerkerjevo, da je prepustila Kollerju terjatev, ki jo je imela vključeno na nekem posestvu. Standerkerjeva je res privolila. Koller je bil s tem zadovoljen in stvar bi bila v redu, če se istočasno ne bi bil zanimal za terjatev Standerkerjeve tudi državni zaklad, ker je bila Standerkerjeva kaznovana zaradi tihotapstva na večjo denarno globo. Tej nevarnosti pa so se spet izognili na ta način, da je Standerkerjeva pred sodiščem prisegla, da dolguje Bogovičevi že od leta 1930. znesek 24.000 din. To sta prisegla tudi Ana in Rok Bogovič. Državni zaklad ni prišel na ta način do svoje terjatve, dočim sta si Bogovičeva rešila svojo hišo. Pokazala pa sta kaj malo hvaležnosti. Ker je Standerkerjeva prisegla pred sodiščem, da je dolžna Bogovičevi 24.000 din, sta jo Bogovičeva za ta znesek opomnjal ter tožila. Mislila sta si, da bo Standerkerjeva rajši plačala kakor pa bi priznala krivo prisego. Ta pa je na sodišču razkrinkala ves komplot in tako se je ta izbrana trojica znašla pred sodiščem. Bogovičeva sta oba tajila krivo prisego ter sta navajala razne dokaze, da jima Standerkerjeva res dolguje omenjenih 24 jurjev. Dokazila zgradba pa se je porušila pri trditvi, da je Ana Bogovič posodila ta denar leta 1930., dočim je Standerkerjeva s pričami dokazala, da se je z Bogovičevno spoznala šele leta 1934. Sledila je potem sodba,

Ljubljana od včeraj do danes

Danes pišemo zadnjega aprila in se poslavljamo od meseca, ki je bil proti vsakemu pričakovanju suh in gorak. Šele zadnje dni se je značjal vremena nekoliko spremenil. Končno se je le do kraja zboljšalo in zdaj nemara najbrž ne bo tako hitro spet lepo. Že včerajšnji dan je nagajalo, saj se je proti večeru kar na lepem hudo stemnilo in se preden se je mogel kdo nadejati, da se bo vilo, so se že odprle natezajoče nebeske zatvornice. Lilo je prav pošteno, tako da so ljudje mahoma izginili z ulic ter se poskrili po vežah in pod napuči, da bi prevedrili vsaj čas najhujšega naliva. Pozneje je postopoma ponehalo, nazadnje je le še prselo. Zvečer je še kazalo, da se bo zjasnilo, pa se je zgodilo nasprotno. Kar na lepem so se spet zgnili oblaki in znova se je vilo. Lilo je tako temeljito, da so bile davi ljubljanske ulice in ceste čisto izprane.

Davišnje jutro je bilo po deževni noči nekoliko hladnejše kakor so bila jutra drugih dni pred nedavnim. Nebo je še vedno oblačno. Že zgodaj dopoldne je sicer poskušalo sonce prisijati skozi oblačne grmade, pa se mu ta poskus ni hotel nič kaj obnesti. Posvetilo je, pa se je spet skrilo nazaj za oblake. Dan bo skoraj gotovo čmeren in menda ni dvakrat reči, da ne bi popoldne spet dobili dežja. Zdaj smo nastopili prav za prav šele pristno aprilsko vreme, zdaj ko smo tako rekoč že v maju! Danes smo zadnjega — in marsikdo je tega dejstva vesel, saj je to dan — plačila!

Kje bo stal spomenik kralju Zedinitelju?

Pretekli petek je bila seja ožjega odbora za postavitev spomenika kralju Aleksandru, velikemu Zedinitelju. Seji je prisostvovalo tudi umetniško razsodišče. Pri tej priliki je bilo enoglasno sklenjeno, naj bo spomenik postavljen v Zvezdi in sicer tam, kjer bo to izbrala mestna občina v sporazumu z odborom ter z umetniškim razsodiščem. Že izdelani spomenik naj ostane tak kakor je, isto velja tudi za podstavke. Občina naj tudi primerno uredi okolico okrog spomenika, tako da bodo mimo njega ob slavnostnih prilikah lahko hodili sprevodi in obhodi. Priprave je treba hudo pospešiti, tako da bo spomenik lahko odkrit že letos na Vidov dan, 28. junija.

Tako bo končno rešeno vprašanje, ki je bilo toliko časa predmet razpravljanja, polemike in vsakovrstnih razgovorov ter komentarjev. Prvotno, odlično zamisel »Propileje« neke krogi zaradi znanih razlogov niso hoteli akceptirati. Sledili so nato razni drugi načrti, prirejeni je bil natečaj za

ki je bila za Standerkerjevo še najbolj mila. Dobila je namreč 6 mesecev strogega zapor. Ana Bogovič je dobila 1 leto in 2 meseca strogega zapor ter 4 leta izgube častnih pravic, Bogovič Rok pa 1 leto strogega zapor in 4 leta izgube častnih pravic.

Slovenci in Jugoslavani! Zrtvujte na nabiralni dan 2. maja 1940 na vnebohod za kočevske Slovence! Vsak naj žrtvuje po svojih močeh!

Se enkrat bolgarski akademiki

Bolgarski študentje v Ljubljani še niso zadovoljni in so spet poslali vsem ljubljanskim listom nekako obsodbo našega poročanja o zadnjih komunističnih demonstracijah. To pot ni dopis podpisal »Hristo Botev«, kateremu smo odgovorili zadnjič, marveč akademski odsek Jugoslovansko-bolgarske lige, ki je tudi smatral za primerno, da se zavzame za tiste bolgarske komuniste, ki so s slovenskimi in srbskimi tovariši manifestirali za uvedbo tujega protektorata nad Jugoslavijo.

Na vso to popravkarijo odgovarjamo naslednje:

1. Vzdržujemo vse, kar smo zapisali o sodelovanju Bolgarov pri študentskih komunističnih demonstracijah. Poudarjamo, da nismo trdili, da so to bili člani tega ali onega društva, zaradi česar se nam sumljivo zdi, kako da se neomenjena društva zavzemajo za komuniste.

2. Bolgarski komunisti so ne samo sodelovali pri demonstracijah, marveč tudi bili v pripravljanih odboru za te demonstracije. Ta odbor je imel v ponedeljek, 22. aprila, pozno v noč sejo v kleti restavracije »Zvezda«. Od udeležencev na seji so bili Bolgari v večini, nekaj pa je bilo Slovencev.

3. Se enkrat trdimo, da morejo levčarji v nekaterih strokovnih društvih na naši univerzi vzdrževati večino samo s pomočjo bolgarskih komunistov, zlasti na medicini.

4. Ponavljamo še enkrat zahtevo politični in vseučiliški oblasti, naj takim tujcem, tudi če so Bolgari, onemogoči študij in delovanje na slovenski univerzi. Če je izdajalec brat in če brat dela proti naši svobodi, zasluži še prej in še huje kazni, kakor bi jo zaslužil tujec. To naj si vzamejo k srcu tudi tisti, ki bolgarske komuniste tako sumljivo zagovarjajo.

spomenik (kip), in pri tej priliki je bila izdelava poverjena kparju Lojzetu Dolinarju. Končno so celo določili, da bo spomenik stal ob vhodu v Tivoli. Že je bilo vse domenjeno, zdaj pa so se gospodje v odboru za postavitev spomenika premislili in odločili, naj spomenik stoji v Zvezdi. Zdaj bo le menda res rešeno končno to vprašanje, ki je toliko časa bilo reševano na vse načine. Menimo pa, da bo prav, če bo o priliki polem oboj za postavitev spomenika predložil javnosti tudi podrobne račune o svojem poslovanju od nosno delovanju.

Iz popravka smo zvedeli imenitne reči

Nedeljsko »Jutro« je izpod peresa ljubljanskega župana dr. Adlešiča prineslo popravke, v katerem odlični krmar ljubljanske mestne občine po vrsti s stvarnimi in tehtnimi utemeljenji zavrača očitke neznanega pisca, ki je v »Jutru« z dne 7. aprila letos priobčil članek »Odpoved šentjakobskemu gledališkemu odru«. Župan izpodbija temeljito en očitke za drugim in dokazuje nujno potrebo ravnarja kakor ga je v posameznih primerih podvela mestna občina ljubljanska. Pri tem zvevmo tudi marsikaj novega, na moč razveseljivega in srečno zamišljenega. Tako zvevmo, da bo mestna občina v Tivoliju napravila pravi otroški paradiž, ki bo segal od glavnega drevoreda do Ceste na Rožnik. V njem bodo našli prostor tudi tisti otroci, ki čez dan matere ne morejo paziti nanje. Za otroke družin, ki ne morejo plačevati vzgojiteljice, ne pristopa na otroška gradišča, bodo po velikih igriščih nastavlili nadzorne dame in vzgojiteljice. Otroški paradiž bo odprl vsem ljubljanskim otrokom brez izjeme. Otroške vrtarice in zaščitne sestre bodo pazile na otroke v posebnem otroškem kopališču. Žejo in glad si bodo otroci pogasili pri ličnih mizicah in stolčkih. Pod strokovnim nadzorom se bodo otroci zabavali na gugalnicah in vrtljakih ter podobnih napravah. Sadno drevje bo delalo prijetno senco za odmor. To bo res pravi otroški paradiž. Ta nova zamisel sedanje občinske uprave še enkrat več dokazuje, kako modro in priazdevno dela sedanje vodstvo ljubljanske mestne občine.

V nedeljo bo odprta Magoličeva razstava

V nedeljo, 5. maja, ob enajstih dopoldne bo v Jakopičevem paviljonu ljubljanski župan dr. Adlešič odprl slikarsko razstavo Srečka Magoliča. Razstava predstavlja jubilejno razstavo znanega slikarja, ki je letos obhajal osemdesetletnico svojega življenja. Na njej bodo razstavljena dela, ki jih je bil slikar napravil v zadnjih časih, razen teh pa tudi dela, ki so stara že po trideset in tudi po več let. Magoličeve slike so raztresene okrog po svetu in slikarji jih je bilo za to razstavo kar težko zbrati. Srečko Magolič je prejšnje čase razstavil v družbi z drugimi slikarji, zadnje čase pa prireja samostojne razstave. Skupno je razstavil tudi na umetnostnih razstavah v Belgradu in v Sofiji, kjer so vse njegove slike kupili. Veliko razstavo je leta 1926 priredil skupno s sinom v Jakopičevem paviljonu. Tam je od 54 prodanih slik sam jubilant prodal 46. Leta 1930, ko je obhajal 70 letnico, so prijatelji kupili 82 slik. Tudi za 75letnico je na razstavi prodal 22 slik. Zdaj pa nekaj drugega:

Srečko Magolič ne prireja razstave sam, ampak jo prireja mestni socialni urad. Dobrogrčni umetnik je namreč namenil vso vstopnino ter tudi 20% izkupička za prodane slike — mestnim revežem ljubljanskim! To je izredno lepa misel in prav gotovo je, da bo na njegovo razstavo pohitel vsak ljubljčan. Saj bo z obiskom te razstave prispeval tudi ljubljanskim revežem, ki bodo dobili tam več, čim lepši bo obisk te razstave.

Zrtvujmo za narodno stvar! Vnebohod 2. maja je dan za vse zavedne Slovence in Jugoslavane. To je nabiralni dan za kočevske Slovence! Vsak naj sklene: Tudi jaz hočem storiti na ta dan svojo dolžnost do njih! Dal bom, kolikor zmorem!

Trbovlje

Plodno delo. Iz poročila na obnem zboru gradbene zadrage »Dom in vrt« se vidijo lepi uspehi, ki so se dosegli za člane. Zadruga je zgradila 18 stanovanjskih hišic s 40 stanovanji. Oblastni odbor in sedaj banovina sta prispevala k obratovanju okrog 110.000 din, obenem tudi jamčila za posojilo pri Km. del. hranilnici in posojilnici v Društvenem domu, pri kateri se je tudi doslej znižanje obrestne mere in pridobilo v prid članov za okroglo 130.000 din. Tudi stavbne prostore je posredovala po zmerni ceni in pomagala z načrti in naveti. Vse se dela brezplačno. V glavnem vodijo zadrugo gg. Češcut, Zmavec in Benko. Škoda, da zaradi krize ne more zadruga novim članom več preskrbeti takih ugodnosti. Nekaj podobnega pa nadaljuje sedaj TPD v prid svojim rudarjem, ko jim daje brezobrestna stavbna posojila.

Clements Ripley:

KRIŽANA LJUBEZEN

»Pa ugrizni ti njega!« je Julija nagnala v glasnim smehom odgovorila dekcu, ki je skoro s solzami v očeh videl, da ee žival za njegovo povelja sploh ne zveni. Julija ee ni več brigala za ubogega, malega črnca in je s hitrim korakom šla naprej. Na vrhu kamenitih stopnic, ki so vodile v dvorec, je zagledala svojo zvesto sobarico Zette, ki ee ji je globoko klanjala. Bil je tu tudi lakaj »stričko« Cato.

»Zamudila sem, kaj ne Zette?« je vprašala s ponosno dvignjeno glavo in pomolila Zetti bele rokavice, ki jih je rabila pri jahanju.

»Miss Belle je strašno jezna!« je skromno odgovorila Zette in se globoko priklonila, ko je vzela rokavice.

»Nič zato!« ji je odvrnila Julija in veče roke je s spretno kretnjo ujela s kljuko jahalne palice dolgi trak svoje težke črne obleke, ki se je vlekla za njo in jo precej ovirala v svobodnem gibanju. Trak krila je vzela v roko in vrgla palico na ramo. S svobodnim korakom je šla naprej naravnost proti dvorani za sprejemanje, kjer so jo radovedno čakali gostje.

»Miss Julija, pripravila sem vam plesno obleko!« je zaklicala za njo nanihla k Bucku, ki je bil takoj prišel k njej.

tančana Zette.

»Za preoblačenje nimam časa, Zette!« Ze tako sem zamudila. Moram h gostom!

»Pa v jahalni obleki?« se je začudila Zette in z velikimi očmi, ki jih je zelo bela beločnica še povečala, gledala za Julijo. Toda Julija je ni več slišala. Visoka in vitka, nebrzdana in svobodna v kretnji, je Julija v trenutku, ko je stopila v dvorano, zopet spustila trak obleke. Obstala je na pragu in pogledala malo naokrog, potem pa je stopila malo naprej, rekoč:

»Obzlujem, zamudila sem! Imela sem neprijetnosti z žrebotom!«

»Pa v jahalni obleki!« se je začudila mrs. Moll in pri tem pogledala po vseh gostih. Hotela je videti vtis svoje pripombe na goste. Zgražanje in škandal sta ji bila najljubša. Julija je to dobro videla, a ostala je mirna s sigurnostjo ženske, ki ve, da je gospodar v svoji hiši. Bila si je v zavesti svoje lepote in občudovanja onih, ki prihajajo v njeno bližino. Zato je ta Mollina pripomba ni prav nič razburila.

»Nisem se utegnila preoblečiti!« je mirno odgovorila mrs. Moll in se obrnila k Bucku, ki je bil takoj prišel k njej.

»Če žrebe nagaja, ga je treba ukrotiti!« je ujedljivo rekla mrs. Moll, nekoliko užaljena zaradi Julijinega odgovora, svoji sosed. »In to je zelo važno! Ne sitninarj, verujte mi, pa... kaznovala bi Štefanijo, če bi se tako vedla!«

»Tudi jaz pravim vedno:« Kdor ljubi svoje dete, ga mora tudi kaznovati!« je pristavila Miss Belle z zadovoljnim nasmeškom, ker Molline besede niso našle in zažele pravega cilja.

Miss Moll pa se je hitro znašla v novem položaju in kot vse zlobne ženske znova naperila na Julijo zbadljivo: »Zelim tebi in Presu mnogo sreče... in vse dobro!«

»Hvala, rekla pa si mi to že tudi zadnjič!«

»Ne, ne, to bomo rekli šele tedaj, ko se boš omožila!« je dobrodušno uskočila v razgovor tetka Belle.

Velik, debelušast črnc s počasnimi in že starčevskimi kretnjami je najvil, da je vse pripravljeno, da se sede za mizo. Bil je to »stričko« Cato.

»Izvolite, moje dame in gospodje!« je lagodno rekla Julija in z naravnost očarujočo kretnjo povabila goste v dvorano, kjer je bila pripravljena čajanka. Striček Cato, stari in zvesti sluga Julijine hiše, in Bat sta ponujala gostom vroče pijače v dragocenih steklenih čašah in jedi, hladno zakusko, na srebrnih krožnikih. Z nekim posebnim zadovoljstvom je šla Julija med goste in jim ponujala jedi in pijače.

»Punč je za moške, a ti, striček Billy, vzemi whisky!« je govorila samozvestno.

Počasi so se vsi gostje zbrali okrog živahne, z južnaškim značajem prožete Julije. V vseh živcih ji je igrala mladost in kljubovalnost, pripravljena kljubovati vsem in vsakomur, pa če treba tudi sami sebi, do kraja.

Gosti so dvignili čaše. Na najboljšo brušenem steklu so se lomili svetlobni žarki v sto in sto barvah. Miss Julija je začela trkati. Po licu se ji je razlil nasmešek največjega zadovoljstva. Zavedala se je, da so ji vsi ti ljudje pokorni kakor sužnji in čim bolj so jo morda kateri od njih sovražili, tem ponosnejša je bila. Mala, skromna, strogo vzgojena, vsa v neprijetne družabne običajnosti ykovana lepa Štefanija Moll jo je s svojimi velikimi, vedno vlažnimi očmi občudovala, kot da gleda neko nedosegljivo božanstvo.

»Naj živi bodoča Miss Dillard!« so vzkliznili skoro vsi gostje kot eden in dvignili čaše. Le Buck je ostal miren in skoro ni trenil z očesom. Kot da ga vse to ni zanimalo.

»Buck, ali mi nečete želeči sreče?« Julija je stopila k njemu in se mu zagledala v oči, ko ga je potegnila malo stran od ostalih gostov, da bi njun razgovor ostal med njima.

»Ne, ker vas ne čaka sreča! Možite se s trgovcem!« je odgovoril Buck mirno, skoro suhoparno, toda prepričljivo.

»Toda Pres je bančnik in ne trgovec!« je prepričljivo rekla Julija, hotela praviiti njegovo mišljenje.

»Vseeno, toda vi se ne boste privadili življenju na severu,« je dodal Buck svojemu prejšnjemu odgovoru in se pri tem toliko priklonil, da je Julija morala občutiti njegov hladni in suhoparni dih tega trenutka.

»Srečna bom, pa naj bo Pres kjer koli!« in kljubovalno je dvignila ponosno glavo. Z velikimi modrimi očmi je pogledala Bucka, kot da ga hoče izzvati na dvoboj.

»Mi krmimo z graham konje, na severu pa... tam se ljudje hranijo z graham!« je prezirljivo dodal Buck, hotela Julijo užaliti v njenem čuvstvu. V tem se jima je približala Miss Moll in prekinila njuno nadaljnje prepiranje z zlobno preračunanim vprašanjem:

»Ali Preston ne bo prišel?«

»Zal, bilo mu je važnejše, da je šel na sejo banke,« je odgovoril mesto Julije Buck in pri tem nekam čudno licemersko zategnil svoj obraz.

»Tudi jaz pravim vedno:« Najprej posel, šele potem zabava!« je z resnostjo pristavila Miss Moll novo zbadljivo.

»Priateljeli, pijmo!« je Julija s prisiljeno veselostjo prekinila ta razgovor. Najrajši bi bila v tem trenutku zakričala Bucku in Miss Moll, da sta nizkotneža in hijeni, ki uživata ob tujih mukah. In vendar ni mogla tega povedati tako, da bi jo razumela samo onadva, ki se jih tiče.

»Na zdravje firme Dillard in sinovi — finančnih magnatov!« je dvignil Buck čašo proti Juliji, ki ga je pogledala besno.

Od tu in tam

Poseben poudarek proslavi rojstnega dne kneza Pavla je dal »Hrvatski dnevnik«, ki je napisal, da je knez Pavle glavni pobornik sporazuma med Srbij in Hrvatij. Hrvatski narod je posebno toplo pozdravil kneževu izjavo, da je rešitev hrvatskega vprašanja šele začetna točka za popolno notranjo ureditev naše države. List pravi dalje, da so že danes vidne številne kneževе zasluge za državno skupnost. Ko se bo nad Evropo zvedrilo, bo šele mogoče pravilno oceniti vse njegovo neutrudno in požrtvovalno delo v korist in zadovoljstvo vseh jugoslovanskih narodov in v korist jugoslovanske države. List končno pravi, da si je knez Pavle s svojim delom priboril ne samo vidno mesto v zgodovini Jugoslavije, temveč je tudi v zgodovino hrvatskega naroda vstopil kot svetel lik. Knez Pavle je lahko ponosen, da je zagotovil državni skupnosti dragoceno podporo hrvatskega naroda, nasprotno pa je hrvatski narod zadovoljen, ker je našel pri razumevanju in kulturnem knezu Pavlu na največje razumevanje. Hrvatje zato z nedeljivimi simpatijami praznujejo njegov rojstni dan.

Za pravoslavne velikonočne praznike ni bilo v Belgradu nikjer nobenih sestankov in proslav političnega znaka. Zato tudi ni bilo nobenih novih političnih akcij. Vsi ministri so bili odšli iz prestolnice. Tako se mudi gradbeni minister dr. Miha Krek v Splitu, finančni minister dr. Jure Šutej pa je za praznike odpotoval v Grčijo. Proti koncu tedna se bo verjetno vrnil v Belgrad.

5. maja bodo na Hrvatskem proslavljali kot poseben dan »Hrvatske enciklopedije«. Pred dvema mesecema se je v Zagrebu sestavil poseben odbor strokovnjakov in učenjakov, ki bodo sestavili hrvatsko enciklopedijo, v kateri bodo podatki iz vseh panog udejstvovanja hrvatskega naroda. Petega maja bodo v vseh šolah predavali o pomenu tega velikega znanstvenega dela, v podeželju pa bodo organizatorji borbe proti nepismenosti razlagali ljudstvu, kakšen velik pomen ima izdajanje enciklopedije za hrvatsko kulturo.

V Zagrebu so imeli v nedeljo svoje zborovanje borec za osvoboditev Medimurja in Prekmurja. Na zborovanje so prišli tudi zastopniki Maistrovih borec iz Maribora ter zastopniki Legije koroških borec iz Ljubljane. Zborovalci so Slovence prisrčno pozdravili. Predsednik organizacije Sertič se je v svojem govoru spominjal zaslug podpredsednika vlade dr. Mačka za priznanje prostovoljskih zaslug branilcem naših severnih meja. Nedavno je bilo odrejeno, da bodo prostovoljci dobili posebne spomennice, s katerimi jim bo dano priznanje za njihovo delo. Predsednik Sertič je dalje poudaril, da so vsi prostovoljci in nekdanji branitelji naših severnih meja tudi danes pripravljani kakor leta 1918 stopiti na plan in pograbiti orožje v obrambo naše domovine. Branili bodo svojo zemljo hrabro in junsko.

Evropski teniški prvak Franjo Punčec se je po šestih mesecih potovanja okrog sveta vrnil v svoj rojstni kraj v Čakovcu. Punčec je jeseni odpotoval v Ameriko na gostovanje, od tam pa se je odpeljal na Japonsko, potem v Indijo in od tam naprej v Italijo. Povsod je imel Punčec krasne uspehe. Prepotoval je 80.000 km.

Dolžniki srednjega stanu so imeli svoje zborovanje v Zagrebu in so razpravljali o predlogu uredbe, s katero naj bi se uredilo tudi vprašanje njihovih dolgov v podobnem smislu, kakor je država rešila vprašanje kmetijskih dolgov. Zborovalci so poudarjali, da se številni dolžniki srednjih stanov nahajajo pred polomom, ker jih težijo stari dolgovi z visokimi obrestmi. Oni menijo, da bi bilo treba zaščititi vse dolžnike, ki niso kmetje ali pa niso lastniki denarnih zavodov. V poštev bi bilo treba vzeti vse dolgeve do leta 1933. Najprej pa naj bi se znižala obrestna mera za te dolgeve za 2%, obenem pa bi bilo treba bankam omejiti višino zasluha pri posojilih. Predlagali so še več ukrepov, katere bodo vse predložili vladi. Naprosili bodo tudi podpredsednika vlade dr. Mačka, da bi njihove zahteve podprl.

Prve dni maja bo v Belgradu ogromna selitev. Potekel je namreč termin tistim stanovanjskim najemnikom, ki jim je bilo pred tremi meseci odpovedano. Ne manj kakor 5782 stanovanjskih odpovedi je prejelo okrajno sodišče v Belgradu. Večinoma je bilo odpovedano najemnikom, ki so se uprli plačevanju povišane najemnine, ker zakon prepoveduje vsako povišanje. Toda hišni lastniki so hoteli brez ozira na zakon prisiliti najemnike, da bi prostovoljno pristali na povišano najemnino. Večinoma niso uspeli in so zato seveda brž pognali iz hiš take najemnike. Računajo namreč, da bo novi najemnik pristal na povišano najemnino, ker za staro najemnino vedel ne bo.

Mrzla savska voda je pregnala samorilске namene iz študenta Ivana Heringa iz Zagreba. Ponoči je čuvaj na savskem mostu slišal krik, nato pa pljusak v vodo. Kmalu nato je nekdo iz reke začel klicati na pomoč. Tedaj je čuvaj uvidel, da se je nekdo pognal v vodo, pa si je sredi reke premislil in začel klicati na pomoč. Čuvaj je obvestil dva ribiča, ki sta s čolnom odveslala do opornega kamna mostu, kjer se je nesrečnik z zadnjimi močmi skušal držati na površju. Rešili so ga in prepeljali v bolnišnico. Hering je zapustil poslovalna pisma v nemščini in povedal, da je sklenil narediti križ čez svoje življenje. Čim pa so ga zajeli mrzli valovi reke, pa se je premislil in spet dobil veselje do življenja.

Zaradi 16 letnega dekleta sta se oklala dva starejša oženjena moška iz vasi Ljubovec pri Kovsovi Mitrovici. Očetu štirih otrok Alimu Jeta-lafoviću se je prikupila 16 letna Camila. Začel se je z njo sestajati, ko je pasla ovce. Dekletovemu očetu pa to poznanstvo ni bilo všeč. Pridržal je dekle doma v hiši in rekel, da jo bo dal tistemu moškemu, ki bo dal zanj 20 jurjev. Alim je zadnje dobil prijatelja Arifa Asemovića, ki je začel posredovati in je sklenil pogodbo, da bo Alim dal za novo ženo 15 jurjev. Čim pa je bila pogodba sklenjena in se je Alim pripravil na svatbo, pa se je Arif sam zaljubil v dekle. Toda dekle se je redno sestajalo z Alimom in za Arifa ni maralo. Zaradi tega sta se Alim in Arif nekoč udarila, pa jo je Arif izkupil. Zaradi sramote je prisegel maševanje. Ko sta se ponovno srečala, je Arif vzel nož in napadel Alima. Vsega je oklal, toda tudi sam je odnesel težke rane. Oba sta morala v bolnišnico, kjer so pa Arifa kmalu izpuštili in ga oddali v zapor. Vse to zaradi 16 letnega dekleta, v katerega sta se zaljubila že priletna moška...

Moža pijanca je na svoj način »panalac«
Marja Panišič iz Lapova pri Diakovu. Njen mož Franjo se je redno opijal in doma razgrajal. Zato mu je žena pripravila takole maševanje: ko je mož spet primahal pijan domov, ga je zgrabila, položila na posteljo in ga trdno privezala. Ko se je naslednjega dne mož zbudil, jo je ponižno prosil, naj ga odveže in obljubil, da se bo popobiljšal. Pa vse prošnje niso nič zalegle. Pet dni je moral mož negibno ležati in se positi, dokler ga ni nazadnje rešila sion njegova mati.

Velefilm iz krvavih dni francoske revolucije. Strahovlada Robespierro-vega režima, ki je poznal le giljotino. Najboljši igralci in na tisoče statistik

Danes zadnjikrat ob 16., 19., in 21. uri
Robespierrov padec
KINO UNION
Telefon 22 21

Pogajanja o novi kolektivni pogodbi za stavbinece

Od Delavske zbornice smo prejeli:
Zdaj veljavna kolektivna pogodba je bila sklenjena 15. julija 1938 in z odločbo g. bana od 20. avg. 1938 razširjena na vse stavbna podjetja (zidarska in tesarska) v Sloveniji.

Pogodba je bila do 31. dec. 1939 neodpovedljiva, po tem datumu pa imajo pogodbenice stranke pravico, pogodbo odpovedati z enomesečnim odpovednim rokom.

Ker so delodajalska združenja koncem leta 1939 odklanjala vsaka pogajanja za obnovitev pogodbe, so strokovne organizacije naprosile na podlagi čl. 19 pogodbe, da razpiše pogajanja ter so se zastopniki delodajalcev in delojemalcev prvič sestali 13. dec. 1939.

Delojemalci so zahtevali, naj ostane obstoječa pogodba še naprej v veljavi, le medzna tarifa naj se z ozirom na občuten dvig cen zviša za 20%.

Delodajalci, zlasti obrtniška združenja zidarjev in tesarjev, pa so odklanjala vsaka pogajanja z utemeljitvijo, da se mora najprej rešiti vprašanje pobijanja šušmarstva, ki ogroža obstoj legalnih obrtnikov. Graditelji in inženirska zbornica pa so v načelu pristali na pogajanja, vendar so zahtevali, da se morajo izvesti vsa že oddana državna in banovinska javna dela, za katera ne morejo priznati nikakega poviška vse dotlej, dokler jim država in banovina ne doplačata tozadevne razlike.

Pogajanja so bila prekinjena, da bi se izvršila skupna intervencija delodajalske in delojemalske delegacije pri g. banu in gg. ministrih za gradbe, finance, trgovino in industrijo ter socialno politiko zaradi ukrepov za uspešno pobijanje šušmarstva ter spremembe predpisov o oddajanju javnih del, s katerimi naj se omogoči izplačilo doplačil na proračunske vsote za primer dviga delavskih plač ali cen gradbenega materiala.

Delegacija je dobila zagotovilo, da se bodo vzele predstavitve naj v pretrih in so bila pogajanja za dva meseca odložena.

Ko ni bilo nikake rešitve, so se pogajanja nadaljevala 18. marca in 10. aprila 1940 ter so postavili sledeče končne zahteve:

1. Uvede naj se na vsa privatna in banovinska javna dela — ne oziiraje se, kdaj so bila prevzeta — in na drž. javna dela, prevzeta po 1. jan. 1940, enotna doklada na mezdje do sedanjega kolekt. pogodbe v višini 1 din na uro.

2. Za državna javna dela, prevzeta pred 1. jan. 1940, stopi gornja doklada v veljavo najkasneje s 1. sept. 1940. Za čas od podpisa pogodbe do 1. sept. 1940 pa naj se tudi za ta dela prizna primeren povišek (n. pr. 50% gornje doklade).

3. Nadaljuje naj se skupna akcija, da se čimprej doseže sprememba predpisov o držav. računovodstvu in oddajanju javnih del, ker je to v obojestranskem interesu in bo tako možno doseči novo doklado za stara državna dela še pred 1. sept. 1940.

4. Pri kr. banski upravi naj se izvrši prihodnji teden skupna intervencija, da se zagotovi pristanek kr. banske uprave na novo doklado za vsa banovinska javna dela, stara in nova.

5. Dogovor naj se ukrepi za uspešno pobijanje šušmarstva ob sodelovanju delodajalcev in delojemalcev, ki bodo z združenimi močmi bolj uspešno pobijali šušmarstvo, kakor pa bi se to dalo s kako papirno uredbo.

Graditelji in inženirska zbornica so pristali na točke 3., 4. in 5., glede povišanja mezd pa so zavzeli sledeče stališče:

1. da se vsa že prevzeta javna dela izločijo in veljajo za nje stare plače do 1. septembra 1940, v kolikor se prej ne doseže rešitev spremembe predpisov o javnih delih, odnosno dokladi za večje izdatke iz naslova zvišanja delavskih mezd.

2. Da bi bilo možno priznati na sedanje mezde za nova dela povišek pri vseh kategorijah največ 0,50 din na uro.

Združenja zidarjev in tesarjev pa niso dala nikake obvezne izjave z utemeljitvijo, da nimajo polnomočja ter morajo prej obvestiti člane.

Dne 16. aprila 1940 se je izvršila skupna

intervencija pri g. banu, da bi banovina pristala na izplačilo diferenc iz naslova povišanih delavskih mezd za vsa banovinska javna dela ter da bi še odločneje pobijala šušmarstvo. Gospod ban je obljubil, da bo dal izračunati fin. efekt, nakar bo podal definitivno izjavo glede stališča kr. banske uprave.

Na pismono urgenco pri ministrstvih v Belgradu pa je bilo sporočeno, da se nahaja predlog glede spremembe predpisov o oddajanju javnih del in možnosti doplačil za primer dviga cen materiala ali delavskih mezd v obravnavi pri finančnem ministrstvu ter da je rešitev odvisna od razpoložljivih kreditov.

Ker se je stavbna sezona že začela in na pogajanih ni prišlo do soglasja, je delavska delegacija predlagala uvedbo proavnalnega postopka po § 15. uredbi o določanju minimalnih mezd ter se je vršila prva razprava pod predsedstvom g. inspektorja dela inž. Barage dne 26. aprila v Delavski zbornici.

Na razpravi so sodelovali predstavniki združenja pooblaščenih graditeljev, inženirske zbornice, združenja zidarjev iz Ljubljane in Maribora, tehničnega odd. kr. banske uprave, Delavske zbornice, Zveze združenih delavcev, Jugoslovanske strokovne zveze, Narodne strokov. zveze in Saveza gradjevinarskih radnika. Razprave se ni udeležilo združenje tesarjev iz Ljubljane, združenje tesarjev iz Celja pa je poslalo brzojav, da se pogajanja ne bo udeležilo, dokler ne bo rešeno vprašanje šušmarstva.

Delodajalci so vztrajali na sledečem stališču:

1. nova pogodba naj vsebuje le mezdno tarifo, vse ostale določbe pa naj odpadejo, ker so že itak urejene z obstoječimi zakoni;

2. glede drž. javnih del, prevzetih pred 1. aprilom 1940, ne priznajo nobenega poviška do 1. sept. 1940, po tem datumu pa stopi tudi za že prevzeta drž. javna dela povišek plač v veljavo;

3. isto velja glede banovinskih javnih del, v kolikor banovina ne pristane že prej na izplačilo dodatka za krije večjih izdatkov iz naslova zvišanja mezd;

4. za po 1. aprilu 1940 prevzeta javna dela in za vsa privatna dela priznajo graditelji in inženirska zbornica povišek din 0,50 na uro, medtem ko nudita oba zidarska združenja na dosedanje mezde povišek din 0,25 za kvalificirane ter din 0,50 za nekvalificirane delavce.

Delejemska delegacija je vztrajala v celoti na predlogih pogajanj od 10. aprila 1940 ter je zahtevala doklado 1 din na uro za vsa privatna in banovinska javna dela ne oziiraje se, kdaj so bila prevzeta, enako tudi za držav. javna dela, prevzeta po 1. jan. 1940, ker je moral tedaj vsak podjetnik že računati z zvišanjem delavskih mezd zaradi naraščanja draginje. Za državna javna dela, prevzeta pred 1. jan. 1940 pa naj bi se do 1. sept. 1940 priznala vsaj polovična doklada. V kolektivni pogodbi naj ostanejo poleg mezdne tarife tudi vse one določbe sedanje pogodbe, s katerimi so bile priznane delavstvu večje ugodnosti.

Ker nobena delegacija ni popustila od svojega stališča, je zaključil g. inspektor dela prvo poravnalno razpravo kot neuspešno z izjavo, da bo kr. banska uprava v smislu uredbe o določanju minimalnih mezd v kratkem sklicala še drugo poravnalno razpravo.

Delavska zbornica še enkrat apelira na delodajalce, da upoštevajo upravičene zahteve gradbenega delavstva. Kr. bansko upravo pa prosimo, da tudi s svoje strani vse stori, da zaščitijo naše gradbeno delavstvo, ki se od vsega delavstva nahaja v najtežjem položaju.

Za brate in sestre v Kočevju! Zdrava narodna zavest naj se kaže v dejanju in ne samo v besedi. Zato bo vsak zavezanec Slovenec in Jugoslovanc na vnebohod 2. maja žrtvoval, kolikor zmora, za kočevske Slovence! Ta dan bo nabiralni dan za kočevske rojake po vsej Sloveniji.

Dne 2. maja ob treh bo na Kongresnem trgu v Ljubljani tombola Rdečega križa. Tombolske karte prodajajo požrtvovalni društveni sodelavci; dobe se pa tudi v nekaterih trafikah in v pisarni Rdečega križa, Gosposvetska cesta št. 2-II. Glavni dobitki so lepe vrednosti. Slabna parcela, velika 644 m², s krasno lego v Ljubljani, kuhinjska oprema, šivalni stroj, moško, žensko ali otroško kolo in na stotine manjših dobitkov, bodo izredna prilagodnost, ki bo zanimala enega in drugega, da si kupi tombolsko karto v trafikah ali v pisarni Rdečega križa na Gosposvetski cesti št. 2.

Akademski pevski zbor med Vrhnici

Vrhnika, 29. aprila.
Z velikim veseljem in zanimanjem smo Vrhnici pričakovali koncerta Akademsko pevskega zbora, ki se je letos odločil, da pride tudi med nas in nam zapoje našo prelepo slovensko pesem. Čeprav smo Notranjci zavedni Slovenci in se ne damo vplivati od nikogar, vendar na meji smo, in prav je, da pride kolo med nas in nam vero v slovenstvo še bolj potrdi in utrdi. Mnogo smo že slišali o zboru, zlasti smo mnogo brali o njegovi uspehi turneji po državi. Snovi pa smo se sami prepričali, da glas, ki o zboru gre, res niso samo prazne besede. Tako lepega in dovršenega petja Vrhnici še nismo slišali.

Pevci so se pripeljali zvečer z dvema avtobusoma. Najprej so šli pred Cankarjev spomenik in odpeljali močno Adamičovo »Zdravico«. »Zemlja naša, Bog te hrani, da častita ponosita nam boš last.« Te besede so nas globoko presunile, to vemo najbolj mi, ki živimo na braniku. Nato so pevci odšli k rojstni hiši mojstra naše besede in se vpisali v spominsko knjigo. Počasi je začel padati mrak, sem in tja se je čula vesela fantovska pesem, Močilnik se je zavijal v svoje skrivnosti in obrisi temnih notranjih gozdov so izginjali v objemu padajoče noči. Polagoma se je bližala napovedana ura in ljudje so se začeli vsipati skozi močno razsvetljeni vhod Prosnetnega doma v dvorano, ki je bila kmalu polna. Nekako simbolično se je človeku zdelo, ko je videl okrog sebe le gostoto temo, tam na sredi pa močno razsvetljeno hišo, kjer bo zaorila kmalu slovenska pesem in jo bodo naša verna in lepote željna srca slastno uživala, pesem, ki nas je skozi stoletja dvigala in ohranjala in ki nas bo ohranjala tudi vnaprej.

Kmalu so prikoračili v slikovitih narodnih nošah na oder pevci, nato pa dirigent g. France Marolt. Občinstvo jih je toplo in prisrčno pozdra-

Vremensko poročilo »Slovenskega doma«

Kraj	Barometrsko stanje	Temperatura v C°	Relativna vlažnost v %	Oblakost od 0-10	Veter smer, jakost)	Padavine	
						m/m	vrsta
Ljubljana	760,0	17,0	11,6	89	10	0	11,8 dež
Maribor	759,6	15,0	9,2	90	10	0	1,3 dež
Zagreb	757,8	17,0	12,0	80	10	NE	3,0 dež
Belgrad	757,7	20,0	13,0	70	7	W,	—
Sarajevo	758,2	20,0	9,0	70	6	0	—
Vis	758,4	15,0	10,0	90	10	ESE,	—
Split	757,7	18,0	12,0	80	8	0	—
Kumbar	756,1	17,0	12,0	70	4	N,	—
Rab	758,3	15,0	10,0	70	8	0	3,0 dež
Opisovalnik	757,0	18,0	12,0	70	3	SE,	8,0 dež

Vremenska napoved: Pretežno oblačno, nespremenljivo vreme.

Koledar

Danes, torek, 30. aprila: Katarina S. Sreda, 1. maj: Filip in Jakob.

Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: dr. Kmet, Tyrševa cesta 41; mr. Trnkoczy, ded., Mestni trg 4; mr. Ustar, Selenburgova ulica 7.

Mestno zdravniško službo bo opravljal v sredo od 8 zvečer do petka do 8 jutraj mestni zdravnik dr. Guido Debelak, Tyrševa cesta 62, tel. 27-29.

Za zaključek sezone bo franc. prosveta M. O. v Ljubljani uprizorila na vnebohod 2. maja ob 8 zvečer v frančiškanski dvorani Finžgarjevo ljudsko igro s petjem v 4 dej. »Divji lovec«. Ker je zanimanje zelo veliko, si nabavite vstopnice v prodajalni v trgovini A. Šfiligoj v Frančiškanski ulici.

Izgubil se je pes Fochtner, ki sliži na ime Lumpi. Kdor bi kaj vedel, naj javi Jožku Pircu, Poljanska cesta 13-IV št. 3.

Razstava F. Godca v »Galeriji Obersnele podaljšana. Akad. slikar France Godca se je, oziiraje se na zarez veliko zanimanje za razstavljenaja olja in tempre (razstavljenaja dela si je do sedaj ogledalo nad 5000 ljudi), odločil podaljšati razstavo do nedelje 5. maja 1940 do 20. Razstavitni prostori so odprti tudi v opoldanskih urah in so cenj. občinstvu brezplačno dostopni. Ljubitelji lepe umetnosti ne zamudite prilike in ogledite si dela F. Godca, o katerih se je kritika prav pohvalno izrekla.

V dolini Vrat prične življenje v prvi polovici meseca maja. Nagrmadene snežne plasti polagoma kopne, bistri potoki skakljajo izpod snežne odeje, ki se leži pod strmo severno Triglavsko steno. Aljažev dom bo redno oskrbovan od 10. maja dalje. Tudi na sedlih v Kamniških planinah se že pojavljajo turisti; koč v Jermanovih vratih (Kamniško sedlo) in Cojzova koč na Kokrškem sedlu bosta oskrbovani od 11. maja dalje. — Tudi na Vršču gineva sneg; Erjavčeva koč bo stalno oskrbovana od 11. maja dalje.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA — začetek ob 8 zvečer:

Torek, 30. aprila: Zaprt.
Sreda, 1. maja: »Hamlet«. Red B. Gostovanje Zvonimirja Rogoza.
Četrtek, 2. maja: »Hamlet«. Red Četrtek. Gostovanje Zvonimirja Rogoza.

OPERA — začetek ob 8 zvečer:

Torek, 30. apr.: »Lucia di Lammermoore«. Red A. Gostovanje S. Ivantičeve in J. Gostića.
Sreda, 1. maja: »Balet Hrestač«. »Jolanta«. Red Sreda.
Četrtek, 2. maja: »Frasquita«. Gostovanje Zlate Gjungenac. Izven.
Petek, 3. maja: Plesni večer primabalerine Nine Kirsanove in šefa belgraj. baleta Anatola Zukovskega. Izven.
Sobota, 4. maja: »Traviata«. Gostovanje Vanje Leventove, bolgar. sopranistke. Izven.

Repertoar Narodnega gledališča v Mariboru

Torek, 30. aprila, ob 20: »Izdaja pri Novariu. Premiera. Red C.
Sreda, 1. maja: Zaprt.
Četrtek, 2. maja, ob 15. uri: »Cigan baron«. Znižane cene. Zadnjič. Ob 20. uri: »Kovarsvo in ljubezen«. Znižane cene. Zadnjič.

Koncert v Brežicah. Celjsko pevsko društvo »Ojlika« priredi dne 1. maja ob osmih zvečer v veliki dvorani Narodnega doma v Brežicah koncert narodnih in umetnih pesmi naših priznanih skladateljev. Obisk koncerta zaradi bogatega in pestrega sporeda tople priporočamo.

Skrivnosti električnega ušesa

Med drugimi je pogubilo tudi bivšega avstrijskega kanclerja Schuschnigga

Iz Amerike poročajo, da je tam umrl Charles Sumner Tainter, priznani ameriški tehnični strokovnjak in izumitelj električnega ušesa. Njegovo ime bo ostalo vedno v zvezi zlasti z iznajdbo »diktafona«, iznajdbo, ki je pri nas v Evropi malo znana in s katero je izumitelj zaslužil lep denar.

»Diktafon«, po naše bi rekli »narekovalo« ali pa še bolje »prisluskovalo« je kombinacija električnega ušesa in gramofona. To je aparat, ki ujame izgovorjene besede na ploščo in ki jih potem zopet oddaja, kadar pač hočemo. To je neke vrste gramofon, kakršnega so se med svetovno vojno posluževali zlasti vojniki. Te plošče so zelo lahke in tehtajo komaj nekaj gramov. Na nje se »ujame« lahko po nekaj tisoč besed. To »prisluskovalo« je boljše od vsakega stenografa in je pripravno zlasti za to, ker lahko lovi besede, ki so namenjene samo nekaterim ušesom. Ameriški trgovci, ki so v vedni stiski za čas, uporabljajo to »narekovalo« za svoje tekače. V Beli hiši v Washingtonu imajo ta »narekovala« postavljena, da lovijo razne govore in razprave v parlamentu.

V našem starem svetu je uporaba »narekovala« bolj malo znana in ga le redko rabijo. Hitler, ki je hitrih misli, je ta aparat z veseljem pozdravil, kajti vsak stenograf mu je bil prepočasen. Pravijo, da je

tak aparat imel skrit v svojem stanovanju Rehm in da je tako prišlo na dan, kaj namerava proti svojemu voditelju. Vsi nezadovoljni z njim vred so ta poskus plačali z glavo. Niti na misel ni nobenemu prišlo, da jih kdo posluša. Skrito »prisluskovalo« pa jih je izdalo vse, na kar je sledila Sentjernejska noč.

To samo po sebi nedolžno »prisluskovanje« je igralo veliko vlogo tudi v življenju bivšega avstrijskega kanclerja Schuschnigga. Njegov osebni tajnik baron Fröhlichel je omogočil dunajskim hitlerjancem, da so skрили njegovo delovno sobo prisluskovalo. Tako so nasprotniki zvedeli za vse njegove zaupne pogovore, ki jih je imel s svojimi ljudmi. Tako je hitlerjanska vohunška služba zvedela za vse kanclerjeve načrte. Slučajno so odkrili tega avtomatičnega vohuna šele tri dni prej, preden so vkorakale nemške čete na Dunaj. Tako si lahko vzlagamo, kako je mogel biti Hitler pučen o vsemu kar se je godilo v kanclerjevi sobi. Mogoče so bili podobni mehanični vohuni postavljeni tudi v Pragi, Varšavi in Oslu. Kdo ve?

Če bi Tainter vedel, koliko gorja in solza bo njegov izum prinesel, ga najbrž nikdar ne bi dal v javnost. Kajti to uho je res nevarno, saj zaradi njega padajo narodi in marsikatero življenje izgine. (d)

Bitka pri Skagerraku v pretekli svetovni vojni

Ožina Skagerrak je bila tako v svetovni vojni kakor je tudi zdaj središče hude pomorske bitke. Skagerrak leži med danskim polotokom Jütlandom in Norveško. To je skrajni del prehoda, ki spaja Baltičsko morje s Severnim morjem in Atlantskim oceanom. Prav zaradi tega je izredne važnosti za vse tri velike sile, to je za Veliko Britanijo, Nemčijo in za Rusijo.

Skagerrak je širok 110 do 150 kilometrov, dolg pa 225 kilometrov. Na eni strani meji na polotok Jütland, čigar obala je nizka in ravna razen nekaj točk, na drugi strani so pa strmi skandinavski vrhovi. Zaradi teh posebnosti nima jütlandska obala pristanišč, nasprotna skandinavska pa polno. Največje globine te ožine so na norveški obali. Pri Arandalu znaša morska globina 809 metrov. V tem rokavu so opazne razne morske stuje. Meseca maja prevladuje voda iz Baltičkega morja, na jesen se ta voda odteče in mesto nje prevladuje voda iz Severnega morja. To se opazi po različni barvi vode in po količini soli.

V pretekli svetovni vojni so bili Nemci prepričani, da je angleška mornarica najmočnejša na svetu. Zato so omejili vojno na morju na vojno s podmornicami in minami, pa tudi s posameznimi izpadi eo napadala zavezniško blakodo. Večkrat so se opadali, tako 28. avgusta 1914 pri Helgolandu in 24. januarja 1915 pri Dogerbanku v Severnem morju.

Glavni spopad je bil leta 1916. med sovražnimi ladjami pri Skagerraku. Tedanji nemški viceadmiral von Scheer je prevzel poveljstvo po umrlem admiralu von Poloju nad celotno nemško vojno mornarico. Ta se je sporazumno s šefom štaba, von Trottom in šefom operacijskega oddelka von Lettowom odločil, da napade Angleže na morju in razbije blakodo.

Preden so Nemci začeli bitko na morju, so napadli z rakoplovci Angleže v njihovi domovini. 31. januarja je 9 Zeppelinov vrlo bombe z eksplozivnimi snovmi in plinske bombe nad industrijskima krajema Liverpoolom in Manchesterom. Pri povratku se je ponesrečila zračna ladja »L 19«. Dne 31. marca so napadli Zeppelini tudi London. Istečeno pa je postajala pomorska sila Nemčije vedno večja. Tako je 6. marca prodrla nemško brodogradnjo prav v ustje Temze in Schelde. Pri tem prodiranju niso naleteli Nemci na Angleže. Tudi 21. in 24. aprila niso našli Nemci na noben odpor od strani Angležev, ko so bombardirali nekaj mest ob angleški obali. Vzrok temu je bila velika megla. In tako je bil glavni napad odložen za poznejši čas.

Zadnje dni maja leta 1916 je bilo v pristanišču Wilhelmshafenu posebno živahno. Nemška pomorska sila se je pripravljala na odhod, da bi se poskušala z angleško pomorsko vojno silo. Najprej so odplule podmornice, da bi pregledale položaj. Dne 31. maja pa je odplul del vojnih ladij pod vodstvom

admirala Hipperja na odprto morje in to jutraj ob 2. uri in pol, kasneje pa še ostali veliki del ladij proti Skagerraku pod vodstvom admirala Scheera.

Do danes so že veliko pisali o bitki pri Skagerraku. Bitko prikazujejo na različne načine ter se tudi ne ujemajo, posebno glede angleškega admirala, za katerega nekateri trdijo, da je bil neodločen in da se ni mogel znajti v situaciji.

Spopad se je razdelil na dva dela. Prvi del predstavlja borbo šestih angleških vojnih križark pod vodstvom admirala Beattyja proti petim nemškim ladjam pod vodstvom admirala Hipperja. Bitka je potekala okrog Eebjerga, daneske luke na zapadni obali Jütlanda. Zato se imenuje ta spopad »Jütlandski spopad«. Angleži so bili v premoči, a so kljub temu izgubili dve veliki križarki. Angleške ladje so se obrnile proti severu, za njimi pa še nemške ladje, katerim so prišle na pomoč ladje pod poveljstvom admirala Scheera.

Drugi spopad je predstavljal borbo 37 angleških velikih vojnih ladij in 21 nemških, udeležilo pa se ga je tudi manjše število malih ladij tako na angleški kakor na nemški strani. Oba sovražnika sta razpolagala s tonazlo preko dveh milijonov ton in imela skupno 600 ton. Po krvavi in vroči bitki se je nemška mornarica vrnila.

Spopad je prekinila noč. Nemška mornarica je izbrabla noč, da se je srečno vrnila v svoje vojaške baze. Tudi angleška mornarica se je vrnila v svoja pristanišča.

Večina strokovnjakov ima bitko pri Skagerraku za neodločeno. Angleži so takrat izgubili poleg nekaj manjših ladij še šest velikih, medtem ko so Nemci izgubili dve ladij. Angleži so izgubili ladij za 115.000 ton, Nemci pa za 61.000 ton. Angleži so imeli mrtvih 6.700, Nemci pa 2.400. Čeprav so imeli Angleži večje izgube kakor Nemci, se da v strateškem smislu ta spopad oceniti za posrečenejši, kajti od takrat so Nemci prenehali z odprtimi bitkami na morju in so se omejevali samo na podmorniško vojno. (š.)

Drobne

Iznajdljivi kaznjence. Enega najbolj nenavadnih primerov ponarejanja denarja je odkrila londonska policija pred nedavnim. Z neverjetnimi težavami je nekemu kaznjencu v Parkhurstu uspelo izdelovati v celici bankovce po en funt, ne da bi stražna osebje imelo o tem niti najmanjšega pojma. Policija je postala pozorna šele tedaj, ko se je v neki trgovini v bližnjem Newportu pojavil ponarejen bankovec. Osumilci so nekoga moža, ki je delal v kaznilnici, a ni bil kaznjenc. Med preiskavo se je sum, da mora biti izdelovalnica bankovcev v kaznilnici, še potrdil, in sicer mora biti v kakšni obljubljeni celici. Preiskovalne oblasti spočeta sicer same sebi niso verjele, sčasoma pa so ugotovile, da so iz kaznilniškega laboratorija izginjale fotografske leče, tenki papirji in drugi pripomočki, ki se lahko rabijo pri izdelovanju ponarejenih bankovcev. Isči dvomi so končno padli, ko so preiskalci celico nekoga jetnika in so našli v nje cele šope spretno ponarejenih bankovcev, ki jih je policija seveda takoj zaplenila.

Program radio Ljubljana

Torek, 30. apr.: 7. Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi, poročila — 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) — 11. Solška ura: Trboveljski slavček (Lj. Mrzel) — 12. Mandoline in balalajke (plošče) — 12.30 Poročila in objave — 13. Napovedi — 13.02 Opold. koncert Radij. orkestra — 14. Poročila — 18. Zbor orglarske šole — 18.40 Vrhunec verskega življenja: Ljubezna (Fr. Terseglav) — 19. Napovedi in poročila — 19.30 Nac. ura: Vpliv nacionalizma na umetnost (dr. Drago Cvetko, prof. v Lj.) — 19.40 Objave — 19.50 Deset minut zabave (Fr. Lipah) — 20. Spomin Zrinjskemu in Frankopanu: 1. Uvodna beseda (insp. prof. S. Kranjec); 2. Radijske orkestra — 21.45 A. Dvorak: Slovenski plesi, simf. (plošče) — 22. Napovedi, poročila — 22.15 Slavni slovanski skladatelji (plošče).

Drugi programi

Torek, 30. aprila: Belgrad: 20.35 Kvaritet. — Zagreb: 20. opera. — Bratislava: 19.30 Leharjeve skladbe. — Praga: 20.50 Češki glasbeni maj. — Sofija: 20. Godala — Beromünster: 19.30 Leharjeva opera: »V deželi smehljajca«. — Bukarešta: 20. Orkestralni koncert — Trst-Milan: 17.15 Violina. — 20.30 Mozartova opera »Čarobna piščal«. — Rim-Bar: 21. Simfonični koncert. — Florence: 19. pihala.

Bodite pripravljeni!

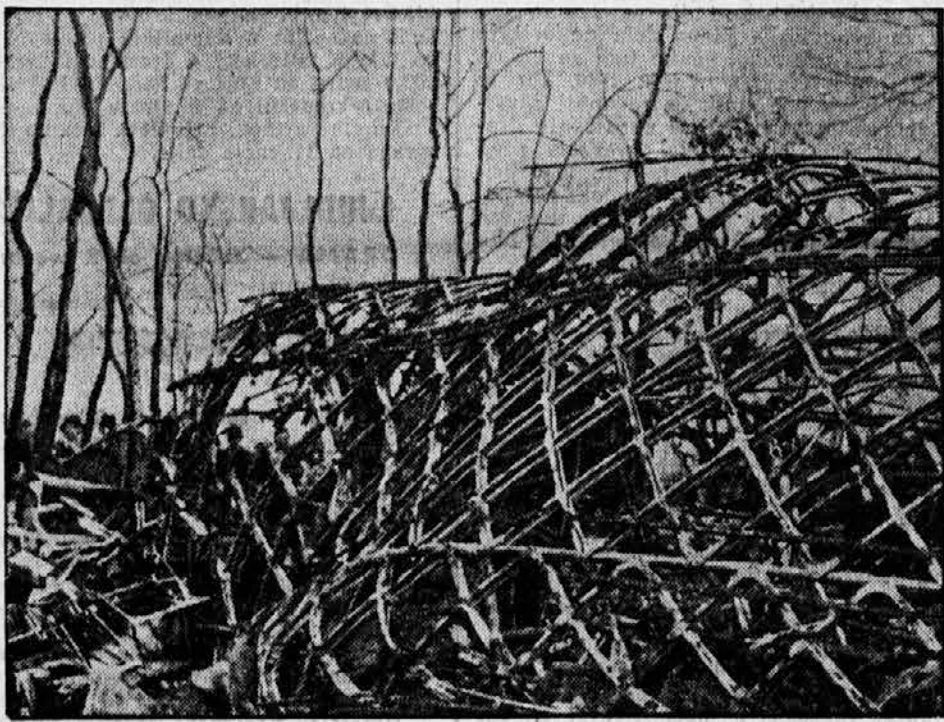
Ta beseda je sedaj na Švedskem na dnevnem redu, pišejo dopisniki holandskih listov iz Stockholm. Na dan sv. Jurija je švedska mladina prodajala modro-bele znake z napisom: Bodite pripravljeni. Vsi Švedi so trdno odločeni, da bodo izpolnili do zadnjega svojjo dolžnost, če jih bodo razmere v to prisilile. Narodna obramba je bila v teh zadnjih nevarnih dneh močno ojačena. Ves narod je kakor eden in morala je odlična. Švedi so že od rusko-finske vojne sem kar naprej v pripravljenosti. Prekaljeni že v navdušenju, pripravah in nevarnostih slutijo, da sedaj prihaja tudi njihova ura. Na vseh koncih in krajih se pripravljajo. Podstrešja po mestih so prevlekli z negorljivo snovjo in za vsako hišo je določen človek, ki je izvežban v narodni obrambi. Za primer zračnega napada imajo navodila, po katerih naj se ravna. Čim bi nastopila nevarnost, bodo takoj pretrgali vse telefonske zveze. Banke so dobile opozorilo, da naj nikar ne hranijo preveč denarja in ljudstvo je bilo tudi opozorjeno, da naj nikar ne sega preveč po državnih papirjih. Po vseh švedskih mestih so pobirali podpise tistih, ki bi bili pripravljeni v primeru vojne storiti vsako delo, pa če bi bilo še tako nevarno. Prijavilo se jih je toliko, da ne vedo kam z njimi in vseh ne

bodo mogli uporabiti. Vlada pripravlja na vse načine ljudstvo na morebitno hudo uro in ga seznaja z vsem, kar prihaja v poštev pri narodni obrambi. Podvzeli so vse potrebne mere za izpraznenje mest, zlasti Malmöja, ki leži na skrajnem jugu Švedske.

Švedski dnevnik Göteborg poudarja, da če bi se Švedska zapletla v vojno, bi jo najprej in z vso močjo napadle sovražne letalske sile. Zgled Finske in Poljske jasno kaže, pravi ta časopis, da se morajo male države z vso silo braniti pred razbojniškimi brezobzirnimi napadi iz zraka. Švedska je odločena in prepričana, da bo preživela težke ure in se bo odločno uprla vsaki sili. Pripravljena je moralno in z orožjem. (d)

Tudi ženitvena ponudba. On: »Gospodična, vi ste kakor večerna zvezda.« — Ona: »Vi ste prvi, ki mi to pravite.« — On: »Potem Vas pa prosim, da mi dovolite, da dam tej novo odkriti zvezdi svoje ime.«

Zanesljivo. Gospa Kurnikova pride v trgovino in vpraša vajenca: »Mojeja moža ni? Kam pa je šel?« Vajenec: »Ne vem, milostiva.« »Nemara ve gospodična v pisarni?« »Ona pa zanesljivo!« »Zakaj?« »Ker je šla z njim.«

Konec modernega bombnika na zahodnem bojišču. Velja takle stroj pet do šest milijonov dinarjev.

Pot brez miru
W. Miller

Fergusson je z modro previdnostjo sklepal, da bo na ameriških brzojavnih progah prvi dan precejšnja zmeda, ker je malo telegrafistov govorilo francosko, pretikalom na zveznih postajah pa so stregli Francozi. Zato je dal poslati vsa svoja poročila samo po navadnem francoskem kopnem brzojavu.

Kakor je sklepal, tako se je zgodilo. Ameriške brzojavne proge so bile prenapolnjene in v zmedo. Preteklo je več kakor 8 ur, preden se je brzojavni klopčič razvozljaj. Uradna sporočila iz ameriškega glavnega poveljstva v Washington in vsa druga poročila dopisnikov so se obupno zakasnila.

V jeseni se je začela ogromna bitka v Argonnih, največja bitka v ameriški zgodovini. V njej se je 631.405 Amerikancev in 138.000 Francozov bojevalo proti 610.000 Nemcem. Predrli so velike Hindenburgove utrdbe in končali vojno.

Za vojnega poročevalca je to bila najbolj zapletena bitka v vojni. Vreme je bilo tisto jesen strašansko: dan za dnem je lilo ko iz škafa, megla, rezek mraz in blato. Po argonnskih gozdih je bilo malo mesta. Tistih nekaj vasi je bilo v razvalinah.

Tiskovni glavni stan je bil v Bar-le-Duc, neprijaznem, umazanem, zavoženem, podeželskem mestu, ki pa je bilo edini kraj v območju bitke z zadosti brzojavnimi zvezami.

Fronta se je vsak dan umikala pred sunkom uničujočih ameriških napadov. Trajalo je skoraj dan, preden si prišel tja, hitro zbral novice in spet dospel nazaj v tiskovni glavni stan. Pota so bila do gležnjev polna razmečane blata in izredno zatlačena. Po-

gosto smo pri zastoji prometa ali kadar so granate udarile v vozove s prtljago, čakali ure in ure.

Tisti tedni so za vsakogar pomenili samo stisko. Kakor vedno, smo delali od zore pa pozno v noč, tudi ob nedeljah, ne da bi se ustavili. Zadnje razdobje vojne je bilo pred vrati, vsakdo je živel v neznojni napetosti.

Nekaj noči smo prebili v veliki verdunski trdnjavi, 150 čevljev pod zemljo, v zmedu utrdbenih hodnikov. Verdun so skoraj skozi obdelovale granate, toda mi tu spodaj nismo o tem nič slišali ne čutili.

Trdnjava, zmeda skrivnih hodnikov, je v mesecih bitke pri Verdunu skrivala stotisoče francoskih vojakov. Ta trdnjava in varstvo, ki ga je dajala velikim množicam pod zemljo, sta pomagala rešiti Verdun pred besnimi naskoki Nemcev.

Pet ali šest vrst lesenih spalnih stavev je polnilo hodnike. Na stavbah so bile slamnice, ki so mrgolele od mrtesa. Po prvi noči v takih stavbah, sem bil že v čez pokrit z ušmi in se jih tedne in tedne nisem rešil. Podnevi in v mrazu so ušji spale. Toda v smrdljivi toplini trdnjave je njihovo gomazenje in grizenje človeka spravljalo v bes.

Ponoči so bile trdnjavske globine podobne prizoru iz Dantejevega »Pekla«. Čez 10.000 francoskih vojakov je bilo spravljanih po hodnikih, veliko jih je imelo pretres živcev in noči so bile grozotne zaradi njihovih krikov, zmedenega govorjenja in poblazelega smeja. Nekateri so se opijani z gostim rdečim vinom, s »pinarodom«; drugi, zastrupljeni s plini, so hoteli izkašljati pljuva.

Nekoga sivega novembrskega dne, ko sem se v mrzlem, lijočem deževju vozil na bojišče, sem edinkrat v vsej vojni videl nekaj, kar mi je naglalo solze v oči.

Neka divizija je naglo korakala na fronto. Očitno so bili ves dan prebili na dežju. Redkokdaj sem videl tako izmučene ljudi. Trudnost jih je zmagovala, da so se opotekali. Oči so imeli steklene in po obličjih so jim pod strniščem tekale globoke brazde.

Korakali so poleg poti, ki je bila natrpana z neskončno vrsto zibajočih se, hreščočih tovornih avtomobilov, zakaj strelivo in druge reči so morale naprej. Vsak avtomobil, ki je pripeljal mimo, je s kollesi metal dva pramena tekočega blata čez korakajoče.

Nekdo od vojakov je bil nekje ujet majhnega, črnobelega psa in ga je peljal na koso vrvice, ki je bila pritrjena na puško. Zivalca je bila tako trudna, da je komaj vzdigovala noge. Vsak brizgalaj blata jo je skoraj potopil. Očesa, zatlačena z umazanijo, so se pobilskavala s pretresljivim izrazom nemoči.

Zakaj so mi prišle solze ob pogledu na psa in ne ko sem gledal razstreljene podrtine človeških bitij, ki so potrpežljivo ležale na tleh in čakale na prevoz do obvezovališč, nevem.

Morda mi je bil ta trdni, docela zmedeni mali stvar podoba vseh teh mož. Ni vedel, kako mu je, kam gre, ali kaj se bo z njim zgodilo.

Prenagljeno premirje.

Dne 7. nov. 1918 so Združene države praznovale premirje, ki je končalo svetovno vojno. Praznovali so ga štiri dni pred končanim podpisom premirskih pogojev.

Okoliščine prenagljenega poročila o premirju in o njegovi razglasitvi, so privedle do enega najzanimivejših dogodkov v zgodovini časopisja.

Ko sem popisoval konec svetovne vojne v strelskih jarkih, sem prišel na misel, da bi Roya W. Howarda, ki je tisto poročilo poslal v Ameriko, prosil, naj popiše zgodbo tega prenagljenega premirja. Bil je takoj pripravljen. Tu boste brali zgodbo prezgodnjega premirja, kakor jo je Howard prvič popisal.

V noči na sredo, 6. novembra 1918, je ostareli prevoznik avtomobil sodel na kihal po zavojih Rue Montparnasse na postajo Montparnasse. Ta zeleni ostanek je bil veteran iz tistih hrabrih oddelkov konjenice z gumijastimi obroči, generala Gallienija, armade taksijev, ki je vrgla nazaj generala von Klucka in usodo zaveznikov v prvi bitki ob Marni obrnila na dobro.

Trije zlovoljni, nepotrpežljivi Amerikanci, mlada dama in dva moža s tiskovnimi prevezami na rokavih uniforme, so naganjali voznika, možaka s črtočim obrazom in z brki morskega psa, naj se podvzga. Stroj in voznik sta se menjala v grgrajočih ugovorih. Stroj je trikrat kihaje in grgraje izdihnil, ko smo s težavo lezli na Montparnasse. Trikrat je voznik odprl klopetajoči pokrov in dal stroju kdo ve kako bajno sredstvo, ki je učinkovito za umirajoče motorje. Bil je dosti bolj hude na svoje goste, ki so potrebovali naglice, kakor pa na odpovedujoči stroj. Trikrat je oživel upanje v treh razburjenih, ki so tičali v smrdljivem vozilu.

Če bi bil stroj še enkrat zagrrgal, ba ne bi nikdar zasijal dan najtoli divjega razburjenja in najbolj besne radosti množice, kar se je kdaj Združene države doživelo. Samo še dve minuti močahanja okoli stroja pod prazno razsvetljavo svetilk, ki so bile še vedno za temnjene in so v novembrski megli dajale motno in šibko luč — pa ne bi bilo nikdar najbolj norega, najbolj histeričnega in najbolj zabavnega dne v ameriški zgodovini.